
Dokument na rokovanie

A10-0015/2024

21.11.2024

***I
SPRÁVA

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806, pokiaľ ide o Vanuatu (COM(2024)0365 – C10-0008/2024 – 2024/0128(COD))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Paulo Cunha

Označenie postupov

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
- ***II Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
- ***III Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy k návrhu aktu

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v dvoch stĺpcoch

Vypustenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v ľavom stĺpci. Nahradenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v oboch stĺpcoch. Nový text sa označuje ***hrubou kurzívou*** v pravom stĺpci.

Prvý a druhý riadok záhlavia každého pozmeňujúceho návrhu vymedzujú príslušnú časť v návrhu aktu predloženého na prerokovanie. Ak sa pozmeňujúci návrh týka platného aktu, ktorý sa má návrhom aktu zmeniť, záhlavie navyše obsahuje tretí riadok uvádzajúci platný akt a štvrtý riadok uvádzajúci príslušné ustanovenie tohto aktu.

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v podobe konsolidovaného textu

Nové časti textov sa označujú ***hrubou kurzívou***. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarkujú. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí ***hrubou kurzívou*** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

Čisto technické zmeny, ktoré vykonávajú útvary s cieľom vypracovať konečný text, sa však nevyznačujú.

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	6
PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE.....	9
POSTUP GESTORSKÉHO VÝBORU.....	10
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN GESTORSKÝM VÝBOROM.....	11

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806, pokiaľ ide o Vanuatu (COM(2024)0365 – C10-0008/2024 – 2024/0128(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2024)0365),
  - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 77 ods. 2 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C10-0008/2024),
  - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
  - so zreteľom na článok 60 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A10-0015/2024),
1. prijíma návrh Komisie ako svoju pozíciu v prvom čítaní;
  2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
  3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Súvislosti

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 uvádza zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci majú mať pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov víza, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú od tejto povinnosti oslobodení v prípade pobytov nepresahujúcich 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia. Vanuatská republika je v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806 v súčasnosti uvedená medzi tretími krajinami, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od povinnosti mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov v prípade pobytov nepresahujúcich 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.

Štátni príslušníci Vanuatskej republiky tak donedávna mali bezvízový prístup do Európskej únie (EÚ), a to predovšetkým na základe dohody o zrušení vízovej povinnosti podpísanej v roku 2015. Spočiatku bolo cieľom dohody uľahčiť cestovanie, posilniť diplomatické a hospodárske väzby medzi Vanuatu a členskými štátmi EÚ, podporiť cestovný ruch a podnikanie, a tým stimulovať hospodársku aj kultúrnu výmenu. V čase uzavretia dohody bolo Vanuatu vnímané ako stabilná a bezpečná krajina s malým počtom obyvateľov, ktorá nepredstavovala hrozbu pre vnútornú bezpečnosť EÚ.

Situácia sa však zmenila, keď Vanuatu zaviedlo udeľovanie svojho občianstva v súvislosti s investičnými programami, čo zahraničným investorom umožnilo získať občianstvo tejto krajiny výmenou za finančný príspevok. Tieto programy vyvolali v EÚ vážne obavy, pokiaľ ide o integritu a bezpečnosť jej hraníc. Komisia zistila, že tento proces mal závažné nedostatky vrátane veľmi nízkej miery zamietnutia žiadostí, chýbajúcich požiadaviek na fyzickú prítomnosť a nedostatočných previerok osôb. Tieto problémy vyvolali obavy, že osoby predstavujúce potenciálne bezpečnostné riziko by mohli zneužívať bezvízový prístup štátnych príslušníkov Vanuatu na vstup do EÚ.

B. Vanuatské systémy udeľovania občianstva investorom

Vďaka vanuatskému systému umožňujúcemu získať cestovný pas za investície, oficiálne označovanému ako systém udeľovania občianstva investorom, môžu zahraniční investori získať občianstvo Vanuatu výmenou za finančný príspevok do hospodárstva krajiny. Minimálna požadovaná investícia je 130 000 USD a možno ju uskutočniť rôznymi spôsobmi, napríklad ako dar do Národného rozvojového fondu alebo ako investíciu do štátom schválených projektov v oblasti nehnuteľností.

Najlákavejším aspektom vanuatského systému je jeho rýchlosť a jednoduchosť. Celý proces možno dokončiť len za tri mesiace. Je tak jedným z najrýchlejších systémov udeľovania občianstva na svete. Získanie občianstva nie je podmienené ani pobytom žiadateľa vo Vanuatu a dokonca ani návštevou tejto krajiny. Vďaka tejto výhode a relatívne nízkej prahovej hodnote pre investície je uvedený systém obľúbený medzi investormi, ktorí chcú získať druhý cestovný pas.

Tento systém bol našťastie podrobený dôkladnej kontrole, najmä zo strany Európskej komisie.

Boli vyjadrené obavy v súvislosti s jeho bezpečnostnými opatreniami vrátane nízkej miery zamietnutých žiadostí a nedostatku prísnych previerok osôb. Zistilo sa, že niektorí jednotlivci, ktorí získali vanuatské občianstvo prostredníctvom systému udeľovania občianstva investorom, sú na medzinárodných zoznamoch sledovaných osôb, čo zvýšilo obavy z potenciálnych bezpečnostných rizík. Vzhľadom na tieto problémy Európska únia v roku 2022 najprv čiastočne pozastavila bezvízový prístup Vanuatu do schengenského priestoru, a neskôr ho od februára 2023 pozastavila úplne.

C. Stanovisko spravodajcu

V súčasnosti je jasné, že vanuatský systém udeľovania občianstva umožňuje jednotlivcom získať občianstvo výmenou za finančnú investíciu, čím zároveň získajú aj bezvízový prístup do schengenského priestoru: Vanuatu predáva svoje občianstvo a zneužíva dôveru Európskej únie.

Jedným z hlavných spomínaných problémov je mimoriadne nízka miera zamietnutých žiadostí, čo vyvoláva pochybnosti o dôkladnosti a spoľahlivosti postupov týkajúcich sa bezpečnosti a náležitej starostlivosti. Táto zhovievavosť zvyšuje riziko udelenia občianstva jednotlivcom, ktorí môžu predstavovať bezpečnostnú hrozbu, vrátane osôb uvedených v databázach Interpolu.

Ďalší problém, ktorý vyvoláva vážne obavy, je absencia požiadaviek na fyzickú prítomnosť alebo pobyt žiadateľov. Vanuatu totiž umožňuje jednotlivcom získať občianstvo bez toho, aby krajinu vôbec navštívili, takže títo jednotlivci môžu ľahšie obísť tradičné imigračné kontroly a previerky. Krátke lehoty na spracovanie žiadostí navyše neposkytujú dostatočný čas na komplexné previerky osôb a bezpečnostné previerky.

Tento zrýchlený proces ďalej oslabuje integritu systému a zvyšuje riziko udeľovania občianstva jednotlivcom s potenciálne škodlivými úmyslami.

V rámci systému nedochádza k systematickej výmene informácií s krajinami pôvodu alebo pobytu žiadateľov, čo ešte zhoršuje bezpečnostné riziká. Bez riadnej komunikácie a overovania s inými krajinami je náročné posúdiť skutočné pozadie a zámery žiadateľov. Tento nedostatok vo výmene informácií môže viesť k tomu, že cestovné pasy sa budú vydávať osobám z krajín, ktoré na vstup do Európskej únie zvyčajne potrebujú víza, čím sa de facto obchádzajú zavedené vízové postupy a bezpečnostné opatrenia EÚ.

Vzhľadom na tieto závažné bezpečnostné nedostatky je zrejmé, že vanuatský systém udeľovania občianstva investorom predstavuje pre EÚ značnú hrozbu. Jeho nedostatky, pokiaľ ide o náležitú starostlivosť, požiadavky na fyzickú prítomnosť a výmenu informácií, vytvárajú zraniteľné miesta, ktoré môžu zneužiť jednotlivci so zlými úmyslami. Preto je nevyhnutné, aby EÚ zrušila oslobodenie štátnych príslušníkov Vanuatu od vízovej povinnosti s cieľom chrániť seba a svoje členské štáty pred potenciálnymi bezpečnostnými rizikami a zachovať integritu imigračných systémov a systémov hraničnej kontroly. Vanuatský systém udeľovania občianstva investorom predstavuje určité riziko aj pre samotnú krajinu. Pritáhuje totiž väčšinou jednotlivcov, ktorí sa snažia využívať systém na nezákonné činnosti, čo môže poškodiť medzinárodnú povosť Vanuatu.

Vanuatu preukázalo nedostatočnú spoluprácu s Európskou komisiou pri riešení obáv týkajúcich sa jeho systému udeľovania občianstva investorom. Napriek úsiliu EÚ začať dialóg a vyriešiť uvedené problémy sa Vanuatu nepodarilo dosiahnuť zmysluplný pokrok, čo viedlo vo februári

2023 k úplnému pozastaveniu jeho dohody o bezvízovom styku s EÚ.

Situáciu navyše zhoršuje to, že Vanuatu napriek prebiehajúcej agresii na Ukrajine naďalej vydáva víza ruským občanom. Táto prax oslabuje pretrvávajúce medzinárodné úsilie EÚ o diplomatickú a hospodársku izoláciu Ruska, čo vyvoláva závažné etické a bezpečnostné obavy. Spravodajca sa domnieva, že by to táto prax mohla uľahčiť pohyb jednotlivcov, ktorí by mohli byť zapojení do agresie alebo ju podporovať, čo by predstavovalo vážnu hrozbu.

Je to prvýkrát, čo sme tretiu krajinu odstránili zo zoznamu krajín oslobodených od vízovej povinnosti. Toto rozhodnutie neprijímame ľahko. Je primerané a odôvodnené nedostatočnou spoluprácou Vanuatskej republiky a potrebou chrániť európske hranice pred hrozbou takéhoto rozsahu.

Spravodajca preto vzhľadom na zložitosť týchto otázok a po zohľadnení všetkých rôznych aspektov víta návrh Komisie a podporuje jeho rýchle prijatie v Parlamente bez pozmeňujúcich návrhov.

**PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY,
KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE**

Spravodajca na vlastnú zodpovednosť vyhlasuje, že informácie mu neposkytol žiadny subjekt ani osoba, ktoré treba uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

POSTUP GESTORSKÉHO VÝBORU

Názov	Zmena nariadenia o krátkodobých vízach ((EÚ) 2018/1806), pokiaľ ide o Vanuatu
Referenčné čísla	COM(2024)0365 – C10-0008/2024 – 2024/0128(COD)
Dátum predloženia EP	31.5.2024
Gestorský výbor	LIBE
Spravodajcovia dátum vymenovania	Paulo Cunha 30.9.2024
Prerokovanie vo výbore	17.10.2024
Dátum prijatia	21.11.2024
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 62 –: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Méliissa Camara, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Branko Grims, Evin Incir, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Moritz Körner, András László, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Ana Catarina Mendes, Nadine Morano, Matjaž Nemeč, Ana Miguel Pedro, Emil Radev, Chloé Ridel, Iliaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Georgiana Teodorescu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Charlie Weimers, Jadwiga Wiśniewska, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alma Ezcurra Almansa, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Geadis Geadí, Nathalie Loiseau, Dolors Montserrat, Hannah Neumann, Oliver Schenk, Malika Sorel, Sebastian Tynkkynen, Matthieu Valet, Alexandre Varaut, Michał Wawrykiewicz
Poslanci, na ktorých sa vzťahuje článok 216 ods. 7 rokovacieho poriadku, prítomní na záverečnom hlasovaní	Hildegard Bentele, Gabriele Bischoff, Sebastião Bugalho, Niels Geuking, Dirk Gotink, Ana Miranda Paz, Giusi Princi, André Rodrigues, Hermann Tertsch, Jana Toom, Catarina Vieira, Marion Walsmann
Dátum predloženia	21.11.2024

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN GESTORSKÝM VÝBOROM

62	+
ECR	Geadis Gead, Assita Kanko, Georgiana Teodorescu, Sebastian Tynkkynen, Charlie Weimers, Jadwiga Wiśniewska
PPE	Magdalena Adamowicz, Hildegard Bentele, Krzysztof Brejza, Sebastião Bugalho, Lena Düpont, Alma Ezcurra Almansa, Niels Geuking, Dirk Gotink, Branko Grims, Dolors Montserrat, Nadine Morano, Ana Miguel Pedro, Giusi Princi, Emil Radev, Oliver Schenk, Tomas Tobé, Marion Walsmann, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
PfE	Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Fabrice Leggeri, Malika Sorel, Matthieu Valet, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Moritz Körner, Nathalie Loiseau, Jana Toom
S&D	Gabriele Bischoff, Evin Incir, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Juan Fernando López Aguilar, Ana Catarina Mendes, Matjaž Nemeč, Chloé Ridet, André Rodrigues, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Alessandro Zan
The Left	Iliaria Salis
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Mélissa Camara, Erik Marquardt, Ana Miranda Paz, Hannah Neumann, Catarina Vieira

1	-
PfE	Hermann Tertsch

2	0
ESN	Milan Uhrík
NI	Erik Kaliňák

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania